



CSOKONAI
NEMZETI SZÍNHÁZ
DEBRECEN

2023/24-ES ÉVAD



„Költözzünk vissza
egymásba!”
(Latinovits Zoltán)

CSOKONAI TEÁTRUM

Kossuth u. 10.

CSOKONAI FÓRUM

Csapó u. 30.

A CSOKONAI NEMZETI SZÍNHÁZ
BEMUTATÓI A 2023/24-ES ÉVADBAN

- Giacomo Puccini: **Bohémélet**
- Csokonai Vitéz Mihály: **Dorottya**
- J. B. Molière – J. B. Lully: **Úrhatnám polgár**
- F. M. Dosztojevszkij: **Ördögök**

MEGHÍVOTT OPERAELŐADÁSOK BÉRLETBEN

- Maurice Ravel:
Pásztoróra / A gyermek és a varázslatok
- Petőfi Sándor – Kovács Adrián –
Bereczki Ágota: **A helység kalapácsa**

LATINOVITS ZOLTÁN TEREM

- Lewis Carroll – Mikó Csaba:
Alice Csodaországban
- Astor Piazzolla: **María de Buenos Aires**
- Euripidész – Jean-Paul Sartre –
Illyés Gyula: **A trójai nők**

KÓTI ÁRPÁD TEREM

- Tasnádi István: **Cyber Cyrano**
- Visky András: **A test történetei (III.–IV.)**
- Borbély Szilárd: **Nincstelének**
- Kiss Csaba: **Veszedelmes viszonyok**
- Hanoch Levin: **Jákobi és Lájdentál**

A PR-EVOLUTION DEBRECEN KORTÁRS TÁNCEGYÜTTES BEMUTATÓI

- Blue men – ...és fehér
- Agapé
- Da Vinci mosolya
- A teljesség felé



Tisztelt Nagydíjazott, tisztelt Közönség!

Debrecenbe érkezni és Debrecen város színházát vezetni hatalmas felelősség, ugyanakkor rendkívül sok lehetőséget magában rejtő feladat. Egy olyan színházi komplexum irányítására vállalkozunk vezetőtársaimmal, mely egyedülálló az országban, hiszen a kulturális beruházásoknak köszönhetően a négy játszóhellyel, plusz szabadtéri színpaddal rendelkező Csokonai Nemzeti Színház teljesen egyedülálló szakmai és művészeti potenciált hordoz. Egy este akár 1100 embert tudunk immár leültetni a Csokonai Fórum korszerű Latinovits és Kóti termeiben, valamint – a csodálatosan felújított, letisztult, hagyományörző, ugyanakkor innovatív megoldásokat tartalmazó épületben – a Csokonai Teátrumban.

Büszkén mondhatom, hogy a Kossuth utcai Teátrum színpadgépészeti és színháztechnikai szempontból az ország legmodernebb színházai közé tartozik, hiszen számtalan olyan megoldást tartalmaz, mely sehol máshol nem található hazánkban.

Ezen helyszínekre, valamint nyáron a csodálatos környezetben elhelyezkedő Nagyerdei Szabadtéri Színpadra várjuk kedves nézőinket, hirdelve, hogy találjunk vissza egymáshoz a művészetben, a színházon keresztül. Ehhez rendkívül széles repertoárral és bérletezési rendszerrel készülünk, ahol mindenki megtalálhatja a számára érdekes és fontos előadást vagy éppen rendezőt. Úgy vélem, egy vidéki színházi játékszerkezet kizárólag népszínházi berendezkedésre épülhet, ebből adódóan úgy állítottuk össze műsorunkat, hogy mindenki kedve szerint válogathasson a műfajok és előadások között.

Köszöntöm végére engedjenek meg egy személyes észrevételt: Debrecenbe érkezvén sokan figyelmeztettek arra az egyedülálló debreceniségre, cívis létre, mely sehol máshol nem tapasztalható az országban. Én ebből azt érzékelem, hogy a debreceni polgárok büszkéek. Büszkéek a hagyományaikra és büszkéek az identitásukra. Debrecen megérdemli, hogy jó színháza legyen, Debrecen megérdemli, hogy hazai és nemzetközi tekintetben is kiemelkedő színvonalú előadásokat láthassak a debreceni polgárok. Igazgatóságom alatt mindent el fogok követni, hogy ez így legyen, mindent el fogok követni, hogy a prózai, balett- és operatagozat létrehozásával egy rendkívül színes és szórakoztató repertoár szülessen, ezzel hozzájárulva a debreceni nézők estéiről estére történő szórakozásához és kikapcsolódásához.

Szívélyes üdvözléssel:

Dr. Mátyássy Szabolcs

a Csokonai Nemzeti Színház – Debrecen igazgatója



Tisztelt Közönségünk!

A 2023/24-es évadban a debreceni Csokonai Nemzeti Színházat a tradíció és az innováció fellegváraivá szeretnénk emelni. Ennek a ketősségnek a lehetőségét színházunk páratlan infrastruktúrája is magában hordozza: a most megújult és átadott történelmi épület, a Csokonai Teátrum, valamint a még sok szempontból a terei belakására invitáló Csokonai Fórum. A közönség más-más rétegét szeretnénk megszólítani velük és általuk, tudatosan arra törekedve, hogy a cívisvárosi színjátszásnak új lendületet biztosítsunk, mindkettő, sőt, a Nagyerdei Szabadtéri Színházzal kiegészülve, mindhárom helyszínen. A változatos tereknek is köszönhető műfaji és formai sokszínűség közös tartalmi nevezője: a művészi nivó és a hiteles alkotói munka.

Klasszikus és kortárs műveket felsorakoztató évadunkban külön rendezénysorozattal emlékezünk meg színházunk névadójáról, születésének 250. évfordulóján, de eseménynaptárunkban kiemelt helyet foglal el a tíz éve elhunyt debreceni kiválóság, Borbély Szilárd emlékezete, valamint a Madách- és Petőfi-bicentenáriumi megünneplése. Hazai – prózai és zenés – vendéglőadásokkal, illetve határon túli színházak meghívott produkcióival színesítjük repertoárunkat, melyek Önök számára újabb élményeket, újfajta feltöltődést, a színházi alkotók számára pedig újabb inspirációt és összehasonlítást tesznek lehetővé.

Az foglalkoztat, hogyan lehet egyszerre debreceni, magyar és európai színházat építeni úgy, hogy a „mi színházunk” valósága az „itt és most” relevanciájával valósuljon meg.

Éppen ezért engedjék meg, hogy az évad mottójául a Debrecenben is egykor sokat játszott Latinovits Zoltán egyik mondatát válasszam. Azt a gondolatot, amely Ruttkai Évának írott egyik leveléből származik, s amely így hangzik: „Költözzünk vissza egymásba”. Költözzünk vissza a felújított történelmi épületbe, költözzünk vissza – egy-egy színházi „utazás” erejéig – a határon túlra, s lakjuk be a debreceni színház produkcióin keresztül az egész országot, sőt, az egész világot! Mindeközben, szintén a színészóriás szavaival élve: „töltsük meg a házat szeretettel”, mert ez a feltétele a megértésnek, a felszabadulásnak, a valódi katarzisnak. Ennek megéléséhez kívánok Önöknek tartalmas esteket a Csokonai Nemzeti Színházban.

Szabó K. István

a Csokonai Nemzeti Színház – Debrecen művészeti vezetője



Kedves zenészerető Közönségünk!

Debrecen zenei életének régóta várt állomásához érkezünk. A Csokonai Fórum nemrég történt megnyitásának tükrében a Csokonai Nemzeti Színház történelmi épületének átadása új helyzetet teremt: a folyamatok további kedvező alakulása esetén Magyarország egyik legszínesebb és legnagyobb presztízsű komplex zenés színházi működését teremthetjük meg városunkban. Magyar vidéki városként először egyszerre két professzionális színházi tér is fogadja a nézőket, ez pedig Debrecen visszafordíthatatlanul olyan pozícióba helyezi, amelyben minden zenés színházi tervezés jelentősen megnövekedett felelősséggel is jár.

A vidéki operaélet – a zenekarok és énekarok meglévő, kiaknázatlan kapacitásai ellenére – az operairodalom legfontosabb címeinek rendszeres bemutatásával és műsoron tartásával hosszú idő óta ugyanúgy adósa közönségének, mint a klasszikus operettek, musicalek és balett-előadások folyamatos elérhetőségével. Ebben markáns változtatásra van szükség, ennek a folyamatnak Debrecen pedig élére készül állni.

Talán nem véletlen, hogy Mátyássy Szabolcs kiváló kollegám igazgatói ciklusának kezdetére, a 2023/24-es évad nyitására érkezik el az építkezés ideje, melyet – ezt talán minden zene- és operarajongó nevében mondhatom – nagyon várunk. Találkozzunk minél többször zenés előadásainkon!

Somogyi-Tóth Dániel

a Csokonai Nemzeti Színház – Debrecen operaigazgatója



Kedves Közönségünk!

Megtisztelő, felemelő és felelősségteljes érzés számomra Debrecen városában a megújult színházi vezetés által újonnan indított táncársulat vezetőjévé válni. A 2008 óta általam vezetett, immáron húsz éves múltra visszatekintő PR-Evolution Táncegyüttes örömmel válik a Csokonai Nemzeti Színház részévé, ezáltal is erősítve azt a jövőbe tekintő új víziót, amelyben elsősleges célunk a közösség építése, a kultúra sokrétű megosztása. Hiszen a tánc nyelve mindenkire szól: egyszerűen érezzük a lelünkben.

Országos szinten elismert társulatként, nívós előadásainkkal és táncművészeinkkel a nemzetközi áramlatnak is részei vagyunk. Eddigi szakmai múltunk tapasztalatait és hozadékait örömmel fordítjuk a város javára. Szívvel-lélekkel szolgáljuk a kultúrát, s nem titkolt vágyunk, hogy a város büszkeségévé váljunk.

Nemes Zsófia

a Csokonai Nemzeti Színház – Debrecen tánctagozatának vezetője



CSOKONAI TEÁTRUM



Giacomo Puccini: Bohémélet

Rendező: Szikora János

Bemutató: 2023. október

Amikor Puccini korának egyik legnagyobb bestselleréhez, Henry Murger *Jelenetek a Bohémvilágból* című könyvéhez nyúlt, nyilvánvaló volt, hogy a történet inspirálta opera sikere nem marad el a könyvé mögött. Nem egészen így történt. A regényről ma már kevesen tudnak, Puccini műve azonban mindörökre bevonult a halhatatlanok közé. Népszerűségének oka talán abban a zeneszerzői attitűdben van, ahogyan az alaptörténethez viszonyul: a *Bohémélet* hősei szegények, nyomorognak és éheznek, a hideg elől menedéket nyújtó albérletük díját sem tudják kifizetni. Ezek alapján nyomasztó hangzásvilágot, depresszív dallamokat várnánk az operától, de nem ezt kapjuk. Puccini operájának hősei a fiatalság költői lelkületével festik át ezt a komor képet élhetővé, szerethetővé, mert minden nélkülözésük ellenére szeretnek élni. Éppen emiatt lesz olyan megrendítő erejű a valósággal való szembenézésük: a halál kíméletlen jelenléte kijózanító brutalitással rántja földre ezt az életet csak bohókás játéknak tekintő lebegést.

Szikora János rendezőt annak idején legendás tanárai – Békés András, Petrovics Emil és Nádasdy Kálmán – épp a *Bohémélet*en keresztül vezették be az opera világába. Ezért jelképesnek érzi, hogy ezt a zeneművet éppen most, a debreceni Csokonai Nemzeti Színház megújult épületében rendezheti meg.

Csokonai Vitéz Mihály: Dorottya

Verebes Ernő átiratában
Rendező: Szabó K. István
Bemutató: 2023. november

14

Bár Csokonai Dorottyajának eredeti helyszíne Somogy, a rendező, Szabó K. István Hajdú-Biharba, egyenesen Debrecenbe ülteti át a mű kultikussá vált „fársáingi bálját”. „Debrecenyiesíti” azt a barokkos túlzásoktól sem mentes estét, amikor egy ünnep még felszabadító erővel bírt, és ennek hatására a tudatalattiból előtörhettek olyan vágyak és szenvedélyek, amelyek a hétköznapiakon nem. A tabuk időleges megszűnése, a tiltások feloldása kellett Dorottya-nak is – aki eddig még nem kelt el –, hogy végre fellázadojon, és szövetségeseivel együtt bosszút forraljon a férfiak ellen.

Az ebből fakadó tragikomikus események láttatásához ebben az adaptációban nemcsak a helyszínen, hanem a nyelvezeten is változtattak az alkotók. Az eredeti mű pajzán humorát és rokkós szófordulatait tiszteltben tartva friss, mai nyelvre „lefordítva” szól hozzánk ebben a darabban Csokonai, aki 2023 novemberében mintegy vissza is költözik az ő nevével fémjelzett debreceni színházba.

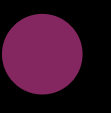
J. B. Molière – J. B. Lully: Úrhatnám polgár

Rendező: Keresztes Attila
Bemutató: 2024. január

15

Az *Úrhatnám polgár* ötfelvonásos balettkomédiája humoros életképek sorozatával mutatja be a nagyratörés örületének forgószélbe ragadt kisembert. Jourdain úr, az átlagos polgár egy, tőle idegen értékrend és viselkedésmód elsajátításáért küzd. Családi békéjét fölforgatva, származását tagadva próbálja életformáját egy magasabb társadalmi kör igényeihez igazítani. A kérdés csupán az, vajon ma mennyire hiteles és valóságos az a világ, amelyre az ő képzelete vágyik, és amelybe erőszakos módon magával rántja környezetét és minket, nézőket is. A vágyott és a valóságos világ közötti űrben tengődő szereplők viselkedésében nem csupán Molière, hanem saját világunk keserű igazságkeresése is visszaköszön.

Keresztes Attila rendezőként vígjátékaiban folyamatosan visszatér azokhoz a kérdésekhez, amelyek Molière műveiben rendszeresen megfogalmazódnak: létezik-e tartós összhang az emberek között? Mit tesz ezért a művészet és maga a színház? Hogyan működik a konvenciók által vezérelt társadalom, és hogyan helyezi el magát ebben az ember? Mi történik, ha disszonancia jelenik meg az egyénben a társadalmi elvárások és önnön vágyai közt? Az előadás ezekre a kérdésekre keresi a választ a színház sajátos eszközeivel.



F. M. Dosztojevszkij: Ördögök

Rendező: Dejan Projkovski

Bemutató: 2024. április

16 „Mindannyian nihilisták vagyunk” – jelentette ki minden idők egyik legnagyobb orosz írója, Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij a hazájában a 19. század utolsó harmadában végbemenő társadalmi folyamatokra reflektálva. Nihilista jelző alatt azonban nem a Nietzsche-féle metafizikai töltetű tagadást kell itt értenünk, hanem egy sajátosan orosz jelenséget, az „apák” nemzedékének hagyományait elvető „fiúk” kritikai vizsgálódáson alapuló forradalmi mozgalmát.

Például azét az „ötös fogatét”, amelynek ténykedését az egyik nagyregényében, az *Ördögökben* ábrázolta, és amelyből kiindulva a macedón rendező, Dejan Projkovski – a szerzőhöz hasonlóan – az emberi lélek titkát kutatja. Arra kíváncsi, hogy ahogyan az egyházi zene egy negyed hanggal meg tudja különböztetni az angyalt az ördögitől, vajon az emberben melyik húrt kell megpendíteni, hogy „angyalból” egyszercsak „ördöggé” váljék. Azt kutatja, hogy elvileg egy jó cél – a társadalom életének jobbítása – érdekében indított mozgalom résztvevői az őket vezérlő különböző eszmék félreértelmezése miatt hogyan válhatnak vérengző gyilkosokká, önmagukat és az eszméjüket is felfaló torzszülöttekké.

De hogy van-e ebből a tudatállapotból kiút, azaz, hogy újra lehet-e teremteni az embert, az emberben az angyalt, Projkovski egy szíven és lelken keresztül vezető utazás formájában tárja eléink a színpadon.



MAGDAFESZT

2023. október 2–5.

M

M

FESTIVÁLOK



CSOKONAI TEÁTRUM



Maurice Ravel: Pásztoróra / A gyermek és a varázslatok

Rendező: Tompa Gábor

Bemutató: 2024. május

Maurice Ravel nevéhez automatikusan a Bolerót kötjük, ám a francia zeneszerző zsenialitása nem szűkül egyetlen mű világhírű sikerére. E balettnek szánt műve mellett két befejezett operája is van, a *Pásztoróra* illetve *A gyermek és a varázslatok*. A művek különálló előadásokként szoktak műsoron szerepelni, a Csokonai Nemzeti Színházba érkező kolozsvári adaptációban azonban a két opera ugyanazon előadás keretében van jelen. És hogy így is színre vihető, az a két történet közötti összefüggés miatt lehetséges: mindkettő Ravel szüleinek alakjait idézi fel, a művész gyermeki énjére gyakorolt hatásukat.

„A *Pásztoróra* gyakorlatilag groteszk vaudeville, miközben sok önélet-rajzi elem is van benne, míg *A gyermek és a varázslatok* egyfajta szürrealista látomás. Úgy próbáltam összefogni a két operát, hogy mindkettő valahogy a gyerek látomása és álma legyen” – hangoztatta Tompa Gábor rendező, amikor a két történet határainak az előadásban belüli elmosásáról beszélt. Éppen ezért ugyanaz az énekművész (Kele Brigitta) alakítja a *Pásztorórán* szereplő nőt, mint *A gyermek és a varázslatok*ban az anyát.

Petőfi Sándor – Kovács Adrián – Bereczki Ágota: A helység kalapácsa

Rendező: Zakariás Zalán

Bemutató: 2024. április

COOPERA Produkció

20 Petőfi Sándor születésének kétszázadik évfordulója apropóján a Győri Nemzeti Színház a Cooperával karöltve eddig nem létező műfajba ágyazta halhatatlan költőnk egyik legközkedveltebb művét: vígoperát alkotott *A helység kalapácsa* című eposzparódiából. A Szemérmetes Erzsók kegyeiért folytatott, a Fejenagy és a lágyszívű kántor között dúló, Harangláb irányította szerelmi csatározásban fellelhető humort megőrizve a Zakariás Zalán rendezte, Bereczki Ágota szövegkönyvével-librettójával jegyzett előadás tükröt tart: életet lehelve a karikatúra elemeivel elnagyolt Petőfi-karakterekbe, olyan gondokkal, problémákkal, örömmel vértet fel őket, amelyek a ma emberének is sajátjai. Mindehhez Kovács Adrián zenei világa a parodisztikus hangvételt igazi komolyzenei, össz-művészeti produkcióvá növeli. A debreceni Csokonai Nemzeti Színházba vendégelőadásként érkező, operabérlettel megtekinthető produkcióban nem kisebb művészek jelenítik meg számunkra a mókás karaktereket, mint például a Liszt-díjas Molnár Levente, Lázin Beatrix, Rácz Rita, Haja Zsolt, Vadász Zsolt, Boncsér Gergely vagy Bakos-Kiss Gábor.

Szirmai – Bakonyi – Gábor – Békeffy – Kaszó: Mágnás Miska

(operett)

Rendező: Gemza Péter

Dés – Geszti – Grecsó: A Pál utcai fiúk

(musical)

Rendező: Keszég László



Kálmán Imre: Csárdáskirálynő

(operett)

Rendező: Gemza Péter

CSOKONAI FÓRUM



Lewis Carroll – Mikó Csaba: Alice Csodaországban

Rendező: Bereczki Csilla

Bemutató: 2024. március

A megjelenése, 1865 óta az egész világon rendkívül népszerű mesekönyvet, Lewis Carroll *Alice Csodaországban*-ját mind filmen, mind színpadon sokszor feldolgozták már. A főszereplővel ebben a történetben megeső csodák – hiszen Alice egy álmovilágban barangol – mélylélektani elemzésre is alkalmasak, egy kislány nagylánnyá, kamasszá érésének folyamataként is értelmezhetők. A Fehér nyúllal való találkozása – ha innen nézzük – szimbolikus: mintha az állat az Alice szervezetében bekövetkező biológiai-pszichés érést jelképezné, amelyen minden gyereknek – a nyulat követve – végig kell mennie.

A Bereczki Csilla rendezte adaptációban azonban nem a testi változásokon van a hangsúly, hanem a lelkében végbemenő transzformáción. Alice abban az életkorban van, amikor már nem riad vissza az élménykezeséstől, kíváncsi a világra – benne a felnőttek világára is. Csakhogy még nem ismeri ki magát a körülötte történő eseményekben – ezt szimbolizálja Csodaország furcsaságainak egésze. Az előadás – Mikó Csaba átiratát felhasználva – épp ezért a mű világának ezt a mágikus – hallucinációs jellegét kihasználva világít rá a hol rengeteg önbizalmat adó, hol minden önértékelést aláásó kamaszkodás „buktatóira”.

Astor Piazzolla: María de Buenos Aires

Rendező: András Lóránt
Bemutató: 2024. április

24 Astor Piazzolla argentin zeneszerző ma már klasszikusnak számító *María De Buenos Aires* című tangó-operájában a címszereplő, María nemcsak városa, Buenos Aires lelke, hanem maga a megszemélyesített tangó. Egy lány, aki éjszaka él, hiszen az argentin szív csak akkor nyílik meg igazán, amikor éjjelenként a tangót táncolják. A tánc iránti szenvedélye lesz egyben végzete is: prostituálttá válik, szerelmes lesz, ám tolvajok és stricik markába kerül és meggyilkolják. A második részben már csak a szellemét látjuk lebegni a Poklot megtestesítő városban. Ám az argentin mitológia koboldszerű figurája, El Duende segítségével feloldozást nyer. Újjászületése és szülővé válása azonban hiábavaló, mert a lányra továbbra is ez a mondat illik leginkább: „olyan napon született, amikor Isten részeg volt”. Ezt a sejtelmes kijelentést támasztja alá az a zenei világ is, amely zseniálisan ötvözi a klasszikus zenét a jazzel és a tradicionális tangóval, a feszes ritmusokra épülő muzsikát a disszonáns szólamokkal. András Lóránt rendezése mindezt a Horacio Ferrer szövegében rejlő, az egyes szereplőkre vonatkozó szimbolikus tartalmak érzékeltetésével is gazdagítja.

Euripidész – Jean-Paul Sartre – Illyés Gyula: A trójai nők

Rendező: Szabó K. István
Bemutató: 2024. március

A 20. században, a világháborúk árnyékában kitüntetett figyelmet kaptak Euripidész úgynevezett „háborúellenes” drámái – a *Hekabé* és *A trójai nők* –, amelyekben a szerző a legyőzött fél oldaláról, azon belül is a nők szemszögéből láttatta a háború okozta értelmetlen emberi szenvedéseket. Szabó K. István rendező most, a 21. század újabb háborús kihívásainak kellős közepén *A trójai nők* Sartre- és Illyés Gyula-féle átírata nyomán négy nő sajátos nézőpontjából mutatja be a Trója elestét követő eseményeket. Adaptációjában érzelmi és racionális síkokat ütköztetve kapunk képet arról, aminek nem lett volna szabad megtörténnie, mégis elkerülhetetlennek bizonyult, mert az Istenek fennkölt unalmukban kockát vetettek, és így vagy úgy, de Trójának vesznie kellett. Az előadásban a mai helyzetre is reflektálva az idő fellazul, majd teljesen feloldódik, és a történelem nagy olvasztótégelyéből kísértő hangok, képek segítségével utal az örökké érvényesnek bizonyuló tűzre, megannyi füstölő romra, mert a hiúság Helénája újabb, pusztításban gyönyörködő hadjáratokra sarkall, és nincs az a férfi, aki ellenállna a csábításának. Miközben a halál csendjében „hangot csak a trójai nők adnak”.

Alexis Michalik: Edmond

Rendező: Keszég László

Szabó Magda: Für Elise

Rendező: Ráckevei Anna

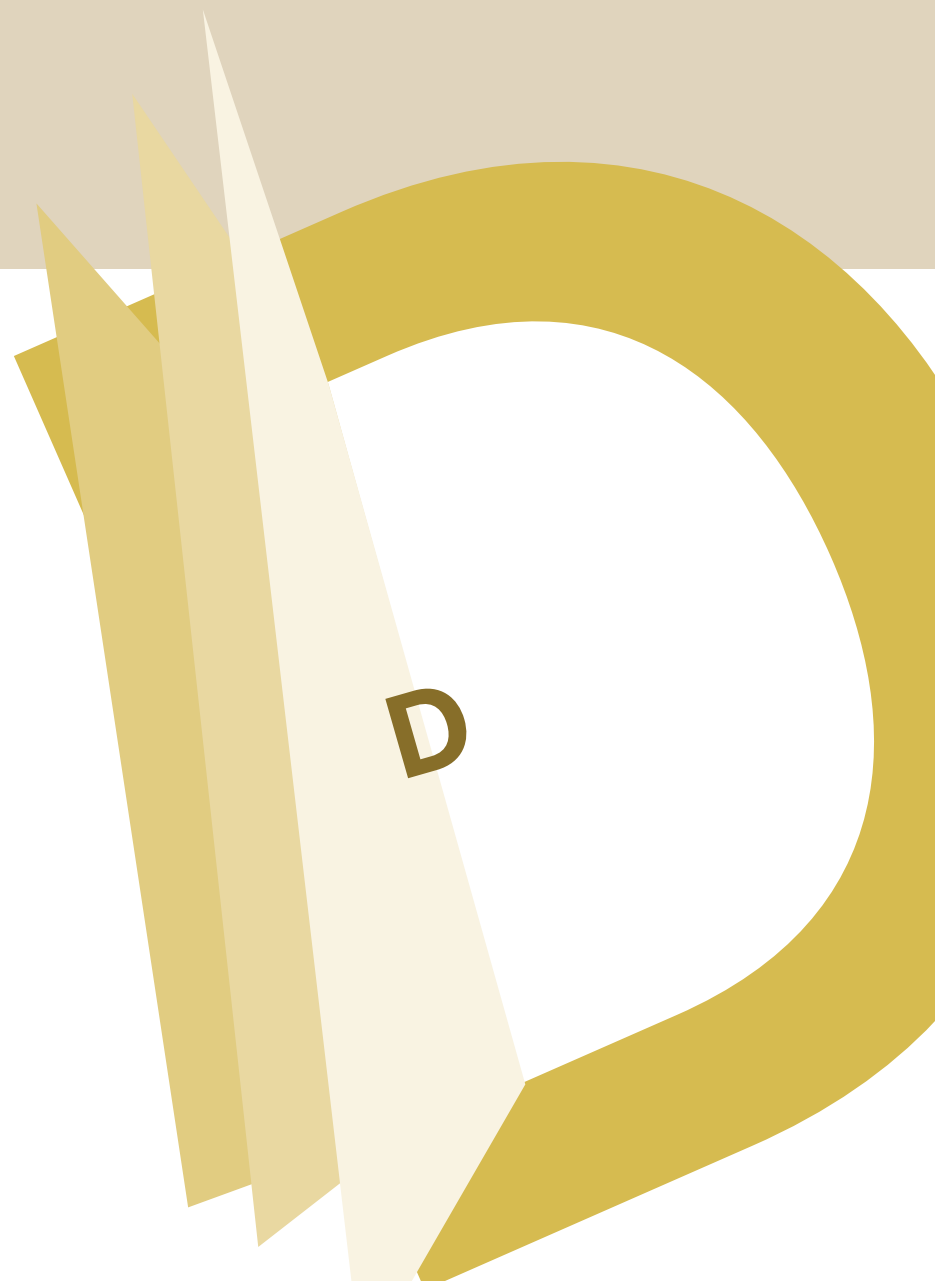


Lúdas Matyi

Fazekas Mihály műve alapján írta:
Tasnádi István
Rendező: Halasi Dániel

DESZKA FESZTIVÁL

2024. május 9–18.



CSOKONAI
FÓRUMVisky András:
A test történetei III.-IV.

Rendező: Visky Andrej

Bemutató: 2023. október

A 2022/2023-as évadban ismerhette meg a Csokonai Nemzeti Színház közönsége Visky András *A test történetei* című többrészes drámájából az I. és a II. részt, Lina és Teréz történetét. Az idei évadban a III. és IV. résszel, azaz Éva és Artemisia történetével folytatódik a mű adaptációja, a tavalyihoz hasonlóan Visky Andrej rendezésében.

Éva

A darab ihletforrása Surányi Z. András és Frivaldszky Bernadett *Az ember lánya* című, egy budapesti prostituált életéről szóló dokumentumfilmje. Egy meghatározhatatlan korú, nagyon fiatalnak tűnő örömlány mondja el saját megrázó történetét benne, anélkül, hogy egyetlen pillanatra láthatnánk őt. A hangja viszont felejthetetlen. Az ismeretlen nő története mélyen beleivódik a film nézőjének a lelkébe. Az ő hangjából született a darab. Egy élethelyzet rekonstrukcióját látja a néző, valóság és képzelet játékát. Színházi bevezetést a kiszolgáltatottságba.

Artemisia

Artemisia Gentileschi személyében a nyugati kultúra első hivatásos festőnőjét tisztelhetjük. Alkotásai mai nyelven szólva traumafeldolgozó művek: legszemélyesebb életpasztalatait mondja el a vásznan. Sötét tónusú bibliai ábrázolásokról van szó, és valamennyinek ő maga a főszereplője, a kiszolgáltatott, megerőszakolt nő, aki nyilvánossá teszi megalázottságát és felmutatja az emberi méltóság sérthetlenségébe vetett hitét.

Borbély Szilárd: Nincstelenek

Rendező: Botos Bálint
Bemutató: 2024. január

30 2023-ban lenne hatvan éves Debrecen valaha volt egyik legnagyobb írója és költője, Borbély Szilárd. A 2024-es év azonban nem a születéséről, hanem a tíz éve bekövetkezett haláláról szól. E kettős évfordulóra – mintegy emléket állítva – készít Botos Bálint a szerző első és egyetlen regényéből, a *Nincstelenek*ből színpadi adaptációt.

A regény atmoszférájához hűen Botos Bálint rendezésében is elsősorban a szabadság hiányának és kétségbeesett keresésének lehetünk tanúi. Egy olyan faluban, amely fél, de biztonságot is ad, amely emlékszik, de könnyen felejt. Egyszerre reális és mesészerű, reménytelen és reményteljes, kegyetlen és érzékeny.

Borbély Szilárd egy alföldi kis falu nagyon is földhözragadt valóságát írta meg egy nehéz sorsú család történetén keresztül, feltárva egy sokrétegű, összetett világot is: a falu alatt áramló titokzatos folyókat és talán egész Kelet-Európa elfeledett, nélkülöző, küszködő szegényeit. Megszokhatatlant és teljesen megszokottat, egyszerre banális, mégis rendkívüli világot ötvöz Borbély. Otthont teremt. Ismerős, nehéz otthont. És ez köszön vissza a színpadról is.

Veszedelmes viszonyok

Choderlos de Laclos regénye nyomán
rendezte: Kiss Csaba
Bemutató: 2024. február

31 „Soha ne légy szerelmes!” – ezzel a nyilvánvalóan betarthatatlan javaslatlaltal írta be magát az irodalomtörténetbe Choderlos de Laclos regényhőse, Valmont vikomt, aki az azóta számtalan filmes és színpadi adaptációt megélt *Veszedelmes viszonyok* című levélregény egyik hőse. Számára ugyanis a szerelemben esés ellentétes személyisége lényegével: az ártásban, ármánykodásban, a naiv lelkek megrontásában élvezetet találó énje kibontakozását. Pláne, ha ehhez még „méltó” társat is kap maga mellé Merteuil márkiné személyében, aki egy ideig tökéletes partnernek bizonyul a vikomt „szerelemtől mentesnek” gondolt intrikáiban. Ám csak egy ideig...

A regény iránt elkötelezett rendező, Kiss Csaba egyfajta szenvedélyes társasjátékként képzei el a szerelmi sokszög alakulását. Olyan játszma-ként, amelyben minden egyes szereplő „dobását” látjuk, s amelyet egyfelől a vágy, másfelől a kiégettség irányít. Bianca Imelda Jeremias látványvilága Kovács Adrián zenéjével együtt úgy repít vissza bennünket a 18. század végi Franciaországba, hogy közben a jelenben is érvényes módon szólal meg.

Hanoch Levin: Jákobi és Lájdentál

Rendező: Árkosi Árpád
Bemutató: 2024. május

32 Az izraeli drámaírás legkiemelkedőbb alakja, Hanoch Levin (1943-1999) elsősorban szatirikus kabarék létrehozásában jeleskedett. Ugyan lírai hangvételen, ámde fanyar humorral és kegyetlen őszinteséggel leplezi le a mindenkori kisember ügyetlenségét az élet adta kanyarok bevételéhez. Mindezt oly abszurd módon teszi, hogy észre sem vesszük: rólunk, vagy épp a közönség soraiban mellettünk helyet foglalóról beszél. Mint az egyik leghíresebb darabja, a *Jákobi és Lájdentál* esetében is, amelyben a két címszereplő barátságába illetve annak tönkremenetelébe illeszti be kisszerűségeinket: az irigységet, a féltékenységet, a másra, többre vágyást, megtetézve mindezt egy arra érdemtelennek bizonyuló nő iránt érzett bizzar szerelemmel illetve szerelmi háromszöggel. De hogy pontosan mi is történik akkor, ha Jákobi megelégszik az agglegény Lájdentál kedvenc időtöltését, a dominózást és a teázást, és kijelenti: „Más vagyok, mint a magadfajták”, majd nő után néz, és beleszalad az álmai asszonyának gondolt, zongoraművésznék hazudott Sáchásba, illetve annak hatalmas tomporába? S hogy vajon mi lesz a következménye az ily módon mellőzött Lájdentál sajátos lázadásának, aki felajánlja: „nászajándéka” lesz Jákobi és Sáchás frigyének, Árkosi Árpád zenés bohózatá duzzasztott rendezéséből kiderül.

Eugène Ionesco: Makbett

Rendező: Alekszej Zolotovickij

Francis Veber: Balfácánt vacsorára

(vígjáték)

Rendező: Ilja Bocsarnikovsz

Visky András: A test történetei (I-II) (III-IV)

Rendező: Visky Andrej

Pierre Notte: Gyászúton – vidám sirató két hölgyre, egy zongorára

Rendező: Szabó K.István

Pass Andrea: Finálé

(tudatipari végjáték)

Rendező: Pass Andrea



CSOKONAI FÓRUM

Blue men – ...és fehér

A PR-Evolution – Debrecen
Kortárs Táncegyüttes előadása
Rendező: Nemes Zsófia

„Hiába fürösztd önmagadban, csak másban moshatod meg arcodat.”
(József Attila)

A két részből álló táncszínházi előadás első része a „teremtés koronájának” titkairól vall, a férfiélet rejtelseit kutatja – teszi mindezt három kiváló táncos, egyben különleges egyéniség tolmácsolásában. A tenger kékje dominálja az előadást, az a határtalan mélység, ahol megszületik a (férfi)erő. Ám elveszni is könnyű benne, hisz számtalan kétség, ábránd, szorongás, öröm forrása. Ezek felszínre hozása, majd ezek legyőzni vágyása csupa titok, olyan rejtély, amelyet az előadás testközelsége hoz. Az előadás második része – az ...és fehér – minderre rímelve és ennek párjaként a női lét érzéseit tolmácsolja. Öt különleges alak jelenik meg előttünk, akik a mai világ női szubsztanciái. Annak a lenyomatai ők, ahogyan a nők élnek meg a lendületet és a törekvést. Annak érdekében, hogy eljussunk a női minőség szakrális erejéhez, ami nem más, mint mágia és belső fény.

Agapé

A PR-Evolution – Debrecen
Kortárs Táncgyűttes előadása
Rendező: Nemes Zsófia

„Gyűlölni nem születtem én, szeretni csak.”
(Szophoklész: Antigoné)

36 Az ókori görögök nyolc fajtáját különböztették meg a szeretetnek: az erósz, a philíát, a sztorgét, a pragmát, a maniát, a ludust, a philautiát és magát az agapét. Az erósz a szerelem megfelelője, a filia a baráti szeretet kifejezése, a sztorge a szülő-gyermek közötti szeretet, a mania a birtokló szerelemé, a pragma az elfogadó szerelemé, a ludus a játékos szerelemé, a philautia az önszeretet, míg az agapé az önzetlen, önfeláldozó szeretet megnyilvánulása. A szeretet legmasabbrendű, mert isteni eredetű formája, mely szerint az olyan emberekkel szemben is önfeláldozó módon kell viselkednünk, akik hasonló esetben cseppet sem törődnek velünk. Az agapé nem érzelmeken, hanem egy szabad akaratból hozott döntésen alapul, azon az elhatározáson, hogy mások javát saját érdekeink fölé és elé helyezzük.

Az előadásban az alkotók az agapéről az életből kiragadott helyzeteken keresztül beszélnek. Az önzésen, egymás kijátszásán, azaz a játszmáinkon túli szeretetet tárják mozdulataikon keresztül elé.

Da Vinci mosolya

A PR-Evolution – Debrecen
Kortárs Táncgyűttes előadása
Rendező: Nemes Zsófia

„Titkok és rejtélyek.”

Nem először ihlette meg a Csokonai Nemzeti Színház – Debrecen tánc-
tagoztának vezetőjét, a koreográfus Nemes Zsófiát valamelyik festőóriás
életműve, képeinek titokzatossága, vonalainak, színeinek világa, gondo-
latainak sokrétűsége. Ezúttal a reneszánsz legnagyobb polihisztorának,
Leonardo da Vincinek örökbecsű alkotásaiban, rejtélyes életében talált
olyan napjainkra is érvényes tartalmakat, amelyek táncra, elevenésre
vágynak.

37 Da Vinci már ötszáz évvel ezelőtt megjósolt olyan dolgokat, amelyek
valójában csak most váltak valósággá. Spirituális beállítottsága azon-
ban személyiségének csak az egyik összetevője volt. A materiális világ is
legalább annyira vonzotta, és az ott folytatott kísérletezései szintén nem
csak a maga korában, hanem napjaink mesterséges intelligencia-kuta-
tásában is meghatározók. A kortárs táncgyűttes előadása da Vincinek
ezt a sokrétűségét, titkok és rejtélyek övezte, kimeríthetetlen kíváncsiság
hajtotta énjét kívánja mozdulatokon keresztül átadni számunkra, feltárni
a megszámlálhatatlan „da vincis” aspektus közül néhányat. Hisz ne feled-
jük: a tánc – miként a kép is – magába sűríti a kimondhatatlant.

A teljesség felé

A PR-Evolution – Debrecen
Kortárs Táncegyüttes előadása
Rendező: Nemes Zsófia

38 A PR-Evolution, új nevén PR-Evolution Debrecen Kortárs Táncegyüttes a húsz éves fennállását ünnepli ezzel az új bemutatójával, amely Weöres Sándor ihletésében az ember, mint a világba vetett porszem egzisztenciális nyugtalanságát tárja elénk. A költő szavaival élve: „*Valahányszor mentesülni tudsz körülményeidtől: határtalan ragyogásként kibontakozik benned a végleges állapot, melyben azonos az élet és halál. A végső ajándék a mozdulatlan tánc, ízen-túli édesség, amely semmivel sem mérhető.*”

Az előadás koreográfiája azt a pillanatot közvetíti felénk, amikor megérkezünk önmagunkhoz. Azt a kegyelmi állapotot, amikor a „mozdulatlan táncunk” utolsó lépéseként szembesülünk saját magunkkal, és megértjük, megérezzük, mivégre is vagyunk a Földön. Mindezek érzékeltetéséhez az előadás zenéjét a megkapó látványvilág aláfestéseként Szirtes Edina Mókus és Nagy Teodóra készítette.

Tasnádi István: Cyber Cyrano

Rendező: Tasnádi-Sáhy Péter
Bemutató: 2023. szeptember

Tasnádi István több mint tíz éve született, ma hatványozottan aktuális drámája, a *Cyber Cyrano* már a címével is jelzi: bár a mintájául szolgáló történet több száz éves, nagyon is a ma internetes világa és virtuális kommunikációja jelentette veszélyekre fókuszál. Egy 17. századi alak, Cyrano de Bergerac önmagával szembeni problémáit: kisebbségi érzését vetíti rá egyik főszerepelőjére, Zsuzsira, aki a Rostand hőiséhez hasonló megoldással próbálja feldolgozni a visszautasítottsága miatt érzett fájdalmat.

A Cyrano bejárta városokhoz képest azonban a Tasnádi-mű világa, a virtuális tér személytelensége, képlékenysége még tovább növeli az önmagukhoz és egymáshoz is utat kereső fiatalok bizonytalanságát. Első pillantásra menedéknek tűnhet számukra az ijesztő kihívások elől, miközben nem más, mint egy veszélyes, torz tükrökkel teli labirintus.

A *Cyber Cyrano* című, megtörtént esetet feldolgozó, felső tagozatos és középiskolás diákokat célzó ifjúsági drámának az a nagy tanulsága, hogy az élet kihívásai elől való menekvés, a könnyebb út választása önmagunk elvesztéséhez vezethet.

TUDNIVALÓK A JEGYEKRŐL ÉS A BÉRLETEKRŐL

JEGYVÁSÁRLÁS ÉS JEGYRENDELÉS

A Csokonai Nemzeti Színház előadásaira jegyek a színház jegypénztáiraiban kaphatók vagy a jegy.csokonaiszinhaz.hu oldalán online válthatók. A Jegypénztárak az alábbi helyszíneken érhetők el:

CSOKONAI FÓRUM JEGYPÉNZTÁR

Csapó utca 30., bejárat a Csapó utca és a Rákóczi utca kereszteződésénél található bejáraton (művészbejáró felirattal).

Nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 10.00–18.00, ebédidőben zárva. Ebédidő: 12.00–13.00
Szombat, vasárnap: zárva.

Előadásnapokon az előadás kezdetéig, vagy szabadnapra eső előadásnapokon az előadás kezdete előtti egy órában tart nyitva.

A Csokonai Fórum Jegypénztár telefonszáma: 06 20 297 2047.

e-mail: jegypenztar@csokonaiszinhaz.hu

CSOKONAI TEÁTRUM JEGYPÉNZTÁR

Kossuth utca 10.

Nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.00–19.00. Ebédidőben zárva. Ebédidő: 12.00–13.00
Előadásnapokon az előadás kezdetéig, vagy szabadnapra eső előadásnapokon az előadás kezdete előtti egy órában tart nyitva.

A Csokonai Teátrum Jegypénztár telefonszáma: 06 52 314 770.

e-mail: jegypenztar@csokonaiszinhaz.hu



CSOPORTOS JEGYRENDELÉS

A Szervezési osztály a Csokonai Fórumban működik.

Nyitva: hétfő–péntek 9–17 óráig

E-mail: szervezes@csokonaiszinhaz.hu

A Szervezés telefonszáma: 06 20 297 0788

A fenti mobiltelefonszám munkanapokon 9 és 17 óra között hívható.

TUDNIVALÓK

Jegyek a bérletes előadásokra is válthatók.

A jegyek legkésőbb az előadás helyszínén vehetők át az előadás előtt egy órával.

ÁTUTALÁSOS JEGYVÁSÁRLÓINK FIGYELMÉBE

Felhívjuk átutalással fizető vendégeink figyelmét, hogy átutalás esetén 2 munkanapba telik, amíg a jegyért kifizetett pénz a Csokonai Színház megkapja. Ha az utalás és az előadás között nem telik el minimum 48 óra, két munkanap, és a színház pénztári rendszere nem jelzi, hogy megérkezett a jegyár, sajnos nem áll módunkban a kiadni a jegyet. Megértésüket köszönjük

KORHATÁR

Felhívjuk kedves Nézőink figyelmét, hogy az esti előadásokat 10 éves kor alatt nem ajánljuk!

Amennyiben valamelyik előadásunk kifejezetten kohatárhoz kötött, az előadás leírásánál jelezzük honlapunkon.

ELFOGADOTT FIZETŐESZKÖZÖK

A Csokonai Színház OTP/MKB elfogadóhely.

További elfogadott fizetőeszközök színházunknál: készpénz, bankkártya, OTP SZÉP-kártya, MKB SZÉP-kártya, Csokonai Ajándékkártya (plasztik)

ALKALOM	BÉRLET NEVE	Kiemelt	I. kategória	II. kategória	III. kategória
6+2	CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY	43.200 Ft	34.380 Ft	27.360 Ft	25.200 Ft
6+2	THURÓCZY GYULA	43.200 Ft	34.380 Ft	27.360 Ft	25.200 Ft
5+2	MÓRICZ ZSIGMOND	37.350 Ft	29.880 Ft	23.940 Ft	22.050 Ft
5+2	TÉRI ÁRPÁD	37.350 Ft	29.880 Ft	23.940 Ft	22.050 Ft
4+2	TIKOS SÁRI (NYUGDÍJAS)	31.500 Ft	25.380 Ft	20.520 Ft	18.900 Ft
4+2	MENSÁROS LÁSZLÓ	31.500 Ft	25.380 Ft	20.520 Ft	18.900 Ft
4+2	BLAHA LUJZA	31.500 Ft	25.380 Ft	20.520 Ft	18.900 Ft
4+2	NÉMETH LÁSZLÓ	31.500 Ft	25.380 Ft	20.520 Ft	18.900 Ft
4	TRÉFÁS GYÖRGY	23.400 Ft	18.000 Ft	13.680 Ft	12.600 Ft
4	KÓTI ÁRPÁD STÚDIÓBÉRLET	14.400 Ft			
3+3	BORBÉLY SZILÁRD (FELNŐTT)	30.000 Ft	24.570 Ft	20.520 Ft	18.900 Ft
3+3	TÉREY JÁNOS (DIÁK)	30.000 Ft	24.570 Ft	20.520 Ft	18.900 Ft
2+2	UNIVERSITAS EGYETEMI (KÜLFÖLDI)	19.800 Ft	16.380 Ft	13.680 Ft	12.600 Ft
3+2	FAZEKAS MIHÁLY	25.650 Ft	20.880 Ft	17.100 Ft	15.750 Ft
4+1	ADY ENDRE	27.000 Ft	21.690 Ft	17.100 Ft	15.750 Ft
4+1	CSINSZKA BÉRLET (ADY 2)	27.000 Ft	21.690 Ft	17.100 Ft	15.750 Ft
3+2	SZABÓ MAGDA	25.650 Ft	20.880 Ft	17.100 Ft	15.750 Ft
3+2	TÓTH ÁRPÁD	25.650 Ft	20.880 Ft	17.100 Ft	15.750 Ft
4+1	BERTÓK LAJOS	27.000 Ft	21.690 Ft	17.100 Ft	15.750 Ft
2+1	ARANY JÁNOS	12.150 Ft	11.1070 Ft	10.260 Ft	9.450 Ft
4	BÁRÓ WESSELÉNYI MIKLÓS	23.400 Ft	18.000 Ft	13.680 Ft	12.600 Ft

HELYSZÍN	TÍPUS	Kiemelt	I. kategória	II. kategória	III. kategória
TEÁTRUM	ZENÉS	6.500 Ft	5.000 Ft	3.800 Ft	3.500 Ft
	PRÓZAI	5.800 Ft	4.500 Ft	3.800 Ft	3.500 Ft
LATINOVITS ZOLTÁN TEREM	ZENÉS	6.200 Ft	4.800 Ft	3.500 Ft	
	PRÓZAI	5.500 Ft	4.300 Ft	3.500 Ft	
	SZABADON VÁLASZTOTT	4.500 Ft	4.100 Ft	3.800 Ft	
KÓTI ÁRPÁD TEREM	EGYSÉGES	4.000 Ft			
	(ÉRKEZÉSI SORREND)				

KEDVEZMÉNYEK

csoportos kedvezmény diákok részére:

20% (20 főtől, Latinovits Zoltán terem),

20% (15 főtől, Kóti Árpád terem)

egyéni diákkedvezmény: 10%

egyéni nyugdíjaskedvezmény: 10%

pedagóguskedvezmény (PEDIG kártyával): 15%

UniPass-kedvezmény kártyával: 12%

fogyatékkal élők részére: 25%

IMPRESSZUM



Szerkesztő: Malik Andrea, Szabó K. István

Szöveggondozás: Gyürky Kata

Fotó: Éder Vera, Gálos Mihály Samu, Kónya Ábel, Máthé András

Lapterv, nyomdai előkészítés: Kónya Ábel

Bérletháló grafikai terve: Árokszállási Ronald

Nyomdai munkák: Center-Print Nyomda Kft.

Felelős kiadó: Dr. Mátyássy Szabolcs

www.csokonaiszinhaz.hu

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!





CSOKONAI
NEMZETI SZÍNHÁZ
DEBRECEN

www.csokonaiszinhaz.hu